

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/23/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5322200046
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5322200046.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členiek senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a JUDr. Táne Rapčanovej, v právnej veci manželky/ matky: MUDr. W. S. R., rod. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. č. XXX, A., právne zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík s.r.o., so sídlom Potočná ul. 2835/1 A, Čadca, IČO: 36 866 849, proti manželovi/otcovi: Ing. R. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. č. XXX, A., právne zastúpený: JUDr. Katarína Kostolanská, advokátka so sídlom T. č. X, R., o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu: J. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom u rodičov, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Čadca, na čas po rozvode, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 12P/1/2022-86 z 22. februára 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výrokoch I., II., IV. **p o t v r d z u j e.**

Rozsudok okresného súdu vo výroku III. **m e n í t a k**, že otec je **p o v i n n ý** prispievať na výživu mal. J. S., nar. XX.XX.XXXX spotrebnou časťou výživného vo výške 200 € mesačne vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky dieťaťa, počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva.

Otec je **p o v i n n ý** prispievať na tvorbu úspor mal. J. S., nar. XX.XX.XXXX sporiacou časťou výživného vo výške 300 € mesačne, ktoré bude poukazovať vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred, na osobitný účet maloletého zriadený matkou, počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva.

Matka je **p o v i n n á** osobitný účet maloletého zriadiť a jeho názov a číslo oznámiť otcovi do 15 dní od doručenia rozsudku. Na nakladanie s prostriedkami na účte mal. dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd manželstvo MUDr. W. S. R. a Ing. R. S., uzatvorené XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Mesta A. vo zväzku XX, ročník XXXX, str. XXX, pod por. č. XX, rozviedol (výrok I.). Maloletého J. S., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že táto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach (výrok II.) a otcovi uložil povinnosť platiť na výživu maloletého 500,- eur mesačne vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva (výrok III.), styk otca s maloletým dieťaťom ponechal na dohodu rodičov (výrok IV.) a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok V.). Pri právnom posúdení rozvodu manželstva vychádzal z ust. § 22, § 23 v spojení s článkom I. Základných zásad, § 1 ods. 2, § 18, § 19 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „ZR“). Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že došlo k takému rozvratu manželstva účastníkov, že jeho obnova nie je možná. Na odcudzenie

manželov mala vplyv opakovaná odľuka v dôsledku práce manžela v zahraničí, jeho žiarlivá povaha a najmä jednoznačné odmietavé stanovisko manželky k možnému obnoveniu spolužitia. Ekonomické podporovanie manželky a dieťaťa nepovažoval súd za dôvod na zachovanie manželstva. Uviedol, že skutočnosť, či manželia spolu žijú alebo nie, nie je viazaná na existenciu spoločného bydliska. Manželia môžu bývať v jednom dome, ale fakticky spolu nežijú. V priebehu konania manžel uviedol, že manželka by si mala upratať v hlave, čím dával a fakticky aj potvrdil to, že spôsob jeho komunikácie nemohol u manželky vyvolať iný postoj ako odmietavý. Pobyť v R. a manželom tvrdený intímny styk počas tohto pobytu nepovažoval súd za dôvod pre zamietnutie návrhu, nakoľko manželka odmietla možnosť riešenia manželskej krízy, a to nielen na pojednávaní, ale aj pri pohovore s kolíznym opatrovníkom. Okresný súd zdôraznil, že u oboch manželov ide v poradí o druhé manželstvo, teda situácia rozvodu im nie je neznáma a pokiaľ by medzi nimi išlo iba o bežné nedorozumenia, majú za to, že sú poučení z predchádzajúcich vzťahov, tak manželka by nepristúpila k takémuto radikálnemu spôsobu riešenia, ale by sa snažila zachovať manželské spolužitie. Okresný súd konštatoval, že za daného stavu rozvod manželstva nie je ani v rozpore so záujmami maloletého dieťaťa manželov a manželstvo účastníkov rozviedol. Zároveň rozhodol o úprave ich rodičovských práv a povinností k maloletému J. na čas po rozvode, pri právnom posúdení veci vychádzal z §§ 24 a nasl. a §§ 62 a nasl. ZR v spojení so všeobecnými ustanoveniami o výživnom uvedeným v §§ 75 a nasl. ZR. Uviedol, že na pojednávaní konanom 22.02.2022 rodičia navrhli uzatvoriť rodičovskú dohodu avšak s prihliadnutím k tomu, že manžel sa nechcel rozvádzať, vo veci rozhodol autoritatívne a zohľadnil stanoviská oboch rodičov maloletého. Vychádzal zo zistenia, že osobnú starostlivosť maloletého zabezpečuje matka, najmä počas dlhodobých prác otca v zahraničí, keďže nezistil v nej žiadne zásadné nedostatky, rozhodol o zverení maloletého na čas po rozvode do starostlivosti matky. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti vychádzal zo zistených osobných a majetkových pomerov oboch rodičov. Konštatoval, že matka pracuje ako lekárka vo vlastnej spoločnosti, kde je jediný spoločník a konateľ, reálny príjem, podľa jej vyjadrenia, dosahuje cca 2.500,- eur mesačne. Manžel a otec dieťaťa pracuje formálne v tej istej spoločnosti a príjem potvrdil v sume 807,- eur mesačne, avšak tieto prostriedky dával naspäť na účet manželke. Pracoval však aj individuálne a naposledy dosiahol príjem v sume cca 80.000,- eur, z toho sumu 72.000,- eur dal manželke. V roku 2020 zarobil okolo 20.000,- eur, v roku 2019 23.000,- eur. Išlo o platby, ktoré matke reálne zaslal na účet, podľa okresného súdu však nepreukazujú reálny zárobok otca v rozhodnom období. Prihliadajúc na to, že otec matke vracal naspäť sumu 800,- eur považoval za zrejmé, že otec disponuje prostriedkami v takejto výške, z ktorých je možné aby hradil výživné na syna v sume 500,- eur bez ohrozenia svojej ďalšej vyživovacej povinnosti k dcére, ktorú má z predchádzajúceho vzťahu a na ktorú hradí 200,- eur mesačne, a preto na čas po rozvode rozhodol o jeho povinnosti prispievať na výživu maloletého touto sumou. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 52 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „CMP“) tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec. Nesúhlasil s rozvodom manželstva, podľa jeho názoru okresný súd nedostatočne posúdil všetky skutočnosti a pomery účastníkov, pretože vychádzal najmä z ničím nepodložených tvrdení navrhovateľky/manželky a nebral zreteľ na jeho vyjadrenia, rovnako neprihliadal na záujmy a potreby maloletého syna. Tvrdenia navrhovateľky označil vo väčšej miere za účelové, ktorými sa snaží ho zdiskreditovať a vykresliť ich manželstvo ako úplne nefunkčné. Pripustil, že ich manželstvo v tomto období prechádza určitou krízou, vzájomne spolužitie vyplavilo rôzne problémy prameniace z rozdielneho povahového založenia, z nenaplnených očakávaní, ktoré možno neboli vyslovené a teda druhý partner ich nemal ako naplniť, z pracovnej zaneprázdnenosti a hlavne z nepredvídateľnej kovidovej situácie, ktorá negatívne vplývala na psychiku každého človeka. Uviedol, že trvá na tom, že vzťahy medzi ním a manželkou nie sú tak hlboko rozvrátené, aby v budúcnosti neexistovala šanca na ich obnovenie. V čase, keď manželka do manželstva vstupovala, poznala jeho povahu, ktorá sa odvtedy nijako nezmenila a mala aj vedomosť o jeho majetkových pomeroch, vyživovacej povinnosti voči dcére z prvého manželstva. Vedela, že niekoľko mesiacov v roku pracuje na rôznych miestach v zahraničí, že jeho zárobok nie je pravidelný a výška závisí od času, ktorý strávi pracovne mimo domu. Ďalej uviedol, že vzhľadom na rýchly priebeh celého súdneho konania od času podania návrhu na rozvod manželstva do termínu prvého pojednávania nebola možnosť, aby sa pokúsil zlepšiť ich manželské vzťahy. Uviedol, že do dnešného dňa žijú s manželkou v spoločnej domácnosti, spoločne hospodária aj vychovávajú syna, posledný intímny styk mali v januári 2022, kedy bol aj podaný návrh na rozvod manželstva. Keďže nesúhlasí s rozvodom manželstva aj následná úprava práv a povinností rodičov k maloletému na čas po rozvode je neopodstatnená. Avšak v prípade, ak by odvolací súd rozhodnutie okresného súdu potvrdil, otec súhlasil s úpravou práv a povinností voči maloletému tak ako bolo rozhodnuté napadnutým rozsudkom.

3. K odvolaniu manžela sa vyjadrila manželka písomným podaním z 11.04.2022. Namietala, že nie sú dôvody na obnovenie manželského spolužitia, uviedla, že nie je ochotná obnoviť spolužitie, prípadne navštíviť manželskú poradňu, nakoľko to nemá absolútne žiadnu relevanciu vzhľadom na vzájomné odlúčenie a ochladnutie vzťahov medzi manželmi. Uviedla, že s manželom už nežijú v jednej domácnosti a spoločne nehospodária. V čase, keď spolu žili, ak manžel nemal prácu bol dlhodobo doma, z čoho pramenila frustrácia a nervozita. Nestálosť a chýbanie denného životného rytmu negatívne vplývalo aj na výchovu syna. Ten neprítomnosť otca nevníma negatívne, nakoľko keď bol otec doma, netrúvil so synom spoločný čas a nemá ani snahu ho s ním teraz tráviť. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu potvrdil.

4. Otec v odvolacej replike k vyjadreniu matky z 25.04.2022 uviedol, že na svojom odvolaní naďalej trvá. Vyjadrenia manželky označil vo väčšej miere za účelové, snažiac sa zdiskreditovať a vykresliť manželstvo ako nefunkčné. Pripustil, že ich manželstvo prechádza určitou krízou, avšak nepovažoval za pravdivé tvrdenia manželky, že v ich vzťahu vyprchala láska a vzájomná dôvera, najmä pokiaľ ide o jeho osobu. K zmene pomerov došlo v čase jeho neprítomnosti na Slovensku, kedy mu manželka zbalila osobné veci a vystahovala ho na chatu.

5. Manželka v odvolacej duplike k vyjadreniu manžela zotrvala na svojich tvrdeniach a na návrhu, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu potvrdil.

6. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadril.

7. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania v celom rozsahu (§ 65 a § 66 CMP) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok okresného súdu vo výrokoch I., II. a IV. potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP, vo výroku III. rozsudok okresného súdu zmenil podľa § 388 CSP tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

8. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, dospel k záveru, že nie je dôvod pre zamietnutie návrhu manželky na rozvod manželstva. Manžel v podanom odvolaní spochybňoval intenzitu rozvratu vzťahov medzi manželmi, avšak vzhľadom na skutočnosti, ktoré v odvolaní a nasledujúcej odvolacej replike uviedol nasvedčujú správnosti záverov okresného súdu o rozvrate vzťahov medzi manželmi. Je zrejmé, že medzi manželmi viazne komunikácia, každý z nich má iný pohľad na manželské spolužitie, z čoho prameniace nezhody. Vzhľadom na vyjadrenia oboch manželov, odvolací súd dospel k názoru, že dôvody, pre ktoré okresný súd manželstvo rozviedol sú dané, a preto rozsudok okresného súdu vo výroku o rozvode manželstva ako vecne správny potvrdil.

9. V rámci podaného odvolania sa odvolací súd zaoberal preskúmaním, od výroku o rozvode závislých výrokov o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému na čas po rozvode manželstva. Odvolací súd nemal preukázané, že by rozhodnutie okresného súdu o zverení maloletého do starostlivosti matky a ponechanie úpravy styku na mimosúdnu dohodu rodičov bolo v rozpore so záujmami maloletého a rozsudok okresného súdu aj v týchto výrokoch ako vecne správny potvrdil.

10. V konaní pred súdom prvej inštancie, ani v odvolacom konaní nebol rodičmi maloletého, ako aj inými účastníkmi konania prednesený návrh, ktorým by bolo navrhované rozdeliť výživné na spotrebnú časť výživného a na výživné určené na tvorbu úspor maloletého dieťaťa. Odvolací súd však dáva do pozornosti ustanovenie § 40 CMP, v zmysle ktorého súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd nie je viazaný navrhovanou výškou výživného vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, že v konaní o výživnom pre maloletých platí vyšetrovacia zásada, súd je teda pri zabezpečovaní dôkazov povinný postupovať z vlastnej iniciatívy a dôsledne zistiť skutkový stav. Ak má teda súd za preukázané, že majetkové pomery povinného rodiča to dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor (§ 63 ods. 3 Zákona o rodine).

11. Podľa § 63 ods. 3 ZR, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu

výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

12. Odvolací súd v konaní o rozvod manželstva nie je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný. Odvolateľ/ otec pre prípad, že odvolací súd potvrdí rozsudok okresného súdu o rozvode manželstva navrhol, aby ponechal nezmenené rozhodnutie okresného súdu vo výrokoch o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému synovi účastníkov na čas po rozvode. Odvolací súd po preskúmaní veci však dospel k záveru, že okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil všetky potrebné skutočnosti týkajúce sa rozhodnutia o rodičovských právach a povinnostiach na čas po rozvode, avšak dostatočne dôsledne neprihliadal na charakter výživného, ktoré má byť spotrebované pri zabezpečovaní potrieb výživného maloletého dieťaťa. Aj keď otec súhlasil s tým, že bude platiť výživné na maloletého vo výške 500,- eur, odvolací súd dospel k záveru, že celá uvedená suma, vzhľadom na zistené potreby maloletého, nemá byť použitá iba na úhradu bežného výživného. Skutkový stav týkajúci sa potrieb maloletého tak ako ho zistil okresný súd podľa názoru odvolacieho súdu vzhľadom na vek maloletého, jeho zdravotný stav, mimoškolské aktivity a záujmy odôvodňuje výšku bežného výživného sumou 200,- eur. Zmyslom a účelom bežného výživného poskytovaného rodičom na základe povinnosti určenej ustanovením § 62 ZR je pokrytie všetkých aktuálnych mesačných potrieb dieťaťa. Ide o vyjadrenie tzv. spotrebného charakteru bežného výživného. Súd preto určuje výživné v takej výške, ktorá bude zodpovedať preukázateľným mesačným výdavkom potrebným na uspokojenie potrieb dieťaťa bez toho, aby po ich uhradení vznikli ďalšie finančné rezervy. Inými slovami výživné nemá slúžiť na vytváranie peňažnej úspory určenej na budúce ešte neexistujúce výdavky dieťaťa, ale na jeho súčasnú „spotrebu,..“ Z tohto dôvodu zákonodarca v následnom ustanovení § 63 ods. 3 ZR umožnil určenie výživného na tzv. tvorbu úspor, ktoré predstavuje výnimku zo zásady spotrebného charakteru bežného výživného. Hoci sa platí tiež v pravidelných časových intervaloch popri bežnom výživnom, má odlišný účel, ako aj ďalšie osobitosti, ktoré je nevyhnutné brať do úvahy pri jeho určovaní súdom. Výživné určené na tvorbu úspor sa poskytuje nad rámec aktuálnych mesačných potrieb dieťaťa spravidla za účelom zabezpečenia nákladov na budúce bývanie, štúdium, či zdravotnú starostlivosť alebo iné osobitné výdavky presahujúce bežnú spotrebu dieťaťa. Ďalším podstatným prvkom odlišujúcim výživné určené na tvorbu úspor od bežného výživného je platobné miesto a spôsob nakladania s týmito peňažnými prostriedkami. Kým bežné výživné sa platí k rukám rodiča, ktorý s ním v podstate nakladá podľa svojho uváženia, nakladať s úsporami môže výlučne dieťa, ktorému sú určené a preto sa tieto finančné prostriedky ukladajú na účet dieťaťa a ich použitie je možné len so súhlasom súdu.

13. Po posúdení súdom prvej inštancie zistených a preukázaných možností, schopností a majetkových pomerov oboch rodičov maloletého s prihliadnutím na jeho odôvodnené potreby, odvolací súd dospel k záveru, že výživné je potrebné určiť v nižšej výške a napadnutý rozsudok vo výroku o výživnom zmenil tak, že otcovi uložil povinnosť platiť výživné 500,- eur s tým, že z tejto sumy 200,- eur bude tvoriť bežné výživné a 300,- eur bude otec poukazovať na bankový účet zriadený v prospech maloletého matkou na tvorbu úspor.

14. Keďže odvolací súd čiastočne zmenil rozsudok okresného súdu musel zároveň v zmysle § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP opätovne rozhodnúť aj o trovách celého (t. j. prvoinštančného ako aj odvolacieho) konania. V tomto prípade považoval procesnú situáciu za obdobnú aká existovala v čase rozhodovania okresného súdu, preto rovnako rozhodol o trovách celého konania podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na ich náhradu nepriznal.

15. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C. m. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).